

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตรงใจให้คุณเลือก

E-BOOK FOR YOU

กัลย์ธีรา ทาเขียว และ เยาวภา เชื้อนคำ
สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้
E-mail: kaltheera@gmaejo.mju.ac.th
yaowapa@gmaejo.mju.ac.th

บทคัดย่อ

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้มีการจัดกิจกรรมเชิงรุก ที่บูรณาการด้านการเรียนการสอนกับการให้บริการของห้องสมุด โดยกิจกรรม “หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตรงใจให้คุณเลือก: E-BOOK FOR YOU” เป็นกิจกรรมที่สำนักหอสมุดได้นำเสนอ รายชื่อ E-BOOKS จากบริษัท สำนักพิมพ์ต่างๆ ให้อาจารย์ร่วมพิจารณาในการคัดเลือก เพื่อให้ได้ทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการและตรงกับหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะนั้นๆ และนอกจากนี้ ยังได้มีการนำเสนอบริการที่น่าสนใจและบริการใหม่ๆ ที่ห้องสมุดมีให้บริการ ให้กับคณะต่างๆ โดยมีการดำเนินการร่วมกันระหว่างกลุ่มภารกิจระบบและฝ่ายงานสารสนเทศ และกลุ่มภารกิจบริการสารสนเทศ โดยในปีงบประมาณ 2561 ได้มีการเปลี่ยนแปลงการนำเสนอ E-BOOK ให้กับอาจารย์ในแต่ละคณะซึ่งมีการนำเสนอ 2 รูปแบบ คือ 1.การนำเสนอโดยบริษัท ในปีนี้ มีบริษัทเข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 2 บริษัท คือบริษัท บุ๊คเน็ต จำกัด และสำนักพิมพ์ GALE, CENGAGE LEARNING (ประเทศไทย) จำกัด พร้อมทั้งเป็นโอกาสให้งานบริการได้นำเสนอฐานข้อมูลต่างๆ ที่สำนักหอสมุดมีให้บริการ 2.การนำเสนอรายชื่อ E-BOOK ผ่านเว็บไซต์สำนักหอสมุด และส่งหนังสือแจ้งเวียนผ่านระบบจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-DOC) ของมหาวิทยาลัย เพื่อเชิญชวนอาจารย์ ร่วมพิจารณาคัดเลือก E-BOOKS สำหรับนำไปใช้ประกอบการเรียนการสอน การศึกษาค้นคว้า และการวิจัย

กิจกรรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตรงใจให้คุณเลือก: E-BOOK FOR YOU ได้ดำเนินกิจกรรม จำนวน 2 ครั้ง คือ ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2561 มีคณะที่เข้าร่วมกิจกรรมคือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะศิลปศาสตร์ ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2561 มีคณะที่เข้าร่วมกิจกรรมคือ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม และคณะพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งผลจากการจัดกิจกรรมทั้ง 2 ครั้ง มีอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรม จำนวน 26 คน แบ่งเป็น คณะวิทยาศาสตร์ 3 คน คณะบริหารธุรกิจ 3 คน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม 11 คน คณะพัฒนาการท่องเที่ยว 6 คน และคณะศิลปศาสตร์ 3 คน และผลที่ได้รับจากการแจ้งเวียนจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-DOC) ให้อาจารย์ในมหาวิทยาลัยได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-BOOK) เพื่อประกอบการเรียนการสอน โดยจากการสรุปผลการเสนอชื่อ พบว่า การคัดเลือก E-BOOK เพื่อการเสนอชื่อของอาจารย์ในปีนี้ ส่วนมากเป็นอาจารย์ในคณะที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งอาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบ E-DOC ที่ส่งถึงตัวบุคคล การประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์สำนักหอสมุด และ FACEBOOK ของสำนักหอสมุด รวมถึงวิธีการในการคัดเลือกที่สะดวกมากขึ้น อาจมีผลทำให้อาจารย์เข้าถึงการคัดเลือก E-BOOK ได้สะดวกและง่ายขึ้น โดยอาจารย์เสนอรายชื่อ E-BOOK มาทั้งหมด จำนวน 215 รายชื่อ รวมเป็นเงิน 1,852,856.40 บาท แต่เนื่องจากงบประมาณในปี 2561 มีจำนวนจำกัด จึงไม่สามารถจัดซื้อ E-BOOK ให้ได้ทั้งหมด ซึ่งสามารถจัดซื้อได้เพียง 81 รายชื่อ เป็นเงิน 675,129.95 บาท (หกแสนเจ็ดหมื่นห้าพันหนึ่งร้อยยี่สิบเก้าบาทเก้าสิบห้าสตางค์) โดยขอความร่วมมือกับอาจารย์ให้ช่วยคัดเลือกรายชื่อที่ต้องการใช้มากที่สุดก่อน สำหรับรายการที่เหลือจะพิจารณาจัดซื้อให้ในงบประมาณถัดไป

คำสำคัญ: หนังสืออิเล็กทรอนิกส์, การเสนอชื่อ, การคัดเลือกทรัพยากรสารสนเทศ, บริการเชิงรุก

บทนำ

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นมหาวิทยาลัยเฉพาะทางที่เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ และพัฒนาด้านการเกษตร มุ่งที่จะผลิตบัณฑิตให้เป็นนักปฏิบัติที่เชี่ยวชาญในสาขาวิชา และทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยปัจจุบันมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีคณะที่เปิดสอน จำนวน 11 คณะ ได้แก่ คณะผลิตกรรมการเกษตร คณะบริหารธุรกิจ คณะวิทยาศาสตร์ คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร คณะเทคโนโลยีการประมงและทรัพยากรทางน้ำ คณะพัฒนาการท่องเที่ยว คณะศิลปศาสตร์ คณะเศรษฐศาสตร์ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะสารสนเทศและการสื่อสาร 4 วิทยาลัย ได้แก่ วิทยาลัยบริหารศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยพลังงานทดแทน และวิทยาลัยนานาชาติ และ 2 วิทยาเขต ได้แก่ มหาวิทยาลัยแม่โจ้-แพร่เฉลิมพระเกียรติ และมหาวิทยาลัยแม่โจ้-ชุมพร มีคณาจารย์จำนวน 674 คน มีหลักสูตรที่เปิดสอน จำนวน 99 หลักสูตร มีนักศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 16,605 คน นักศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 573 คน นักศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 168 คน และนักศึกษาระดับประกาศนียบัตร จำนวน 387 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 30 สิงหาคม 2561)

สำนักหอสมุด ได้ดำเนินการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศที่เน้นความต้องการของผู้ใช้เป็นสำคัญ เพื่อให้ได้ทรัพยากรสารสนเทศที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้ใช้อย่างแท้จริง ดังนั้น สำนักหอสมุด จึงได้จัดกิจกรรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตรงใจให้คุณเลือก: E-BOOK FOR YOU เพื่อให้นำเสนอรายชื่อ E-BOOKS ที่ตรงกับสาขาวิชาที่มีการเรียนการสอนในคณะ และนำเสนอบริการต่างๆ ที่ห้องสมุดมีให้บริการ ให้กับคณะต่างๆ ในมหาวิทยาลัย โดยมีการดำเนินการร่วมกันระหว่าง กลุ่มภารกิจระบบและฝ่ายงานสารสนเทศ และกลุ่มภารกิจบริการสารสนเทศ เพื่อให้ได้ทรัพยากรสารสนเทศที่ตรงตามความต้องการและตรงกับหลักสูตรการเรียนการสอนของคณะนั้นๆ ทั้งนี้ยังได้รับข้อมูลด้านการบริการต่างๆ ของห้องสมุดด้วย

วัตถุประสงค์

- 1. เพื่อเป็นแนวทางในการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- 2. เพื่อให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ให้ตรงกับสาขาวิชาที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย
- 3. เพื่อเผยแพร่บริการของสำนักหอสมุดในรูปแบบการบริการเชิงรุก

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ 2560 ได้จัดกิจกรรม New book knock knock ขึ้นและได้เริ่มทดลองการจัดซื้อทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนังสืออิเล็กทรอนิกส์แบบเชิงรุก และผลตอบรับจากอาจารย์ผู้สอนมีระดับความพึงพอใจในภาพรวมของกิจกรรมอยู่ในระดับ มากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ย 4.71 คิดเป็นร้อยละ 94.20 โดยมีผู้เสนอรายชื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์จำนวน 3 คน รวม จำนวน 30 รายชื่อ แต่ไม่สามารถจัดซื้อให้ได้ตามกำหนดเวลา ดังนั้นในปีงบประมาณ 2561 จึงได้ดำเนินกิจกรรมต่อเนื่องโดยใช้ชื่อกิจกรรมว่า หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตรงใจให้คุณเลือก: E-BOOK FOR YOU โดยมีการปรับปรุงวิธีการนำเสนอให้สามารถเข้าถึงอาจารย์ประจำหลักสูตรได้มากขึ้น รวดเร็วและสะดวกยิ่งขึ้น ดังนี้

- 1. พิจารณาคัดเลือกบริษัทตัวแทนจำหน่ายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยพิจารณาจากราคาที่จำหน่าย การใช้งานของระบบต้องง่ายและสะดวกต่อผู้ให้บริการ การดูแลและประสานงานของตัวแทนจำหน่าย จากนั้นจึงติดต่อประสานงานกับบริษัทตัวแทนจำหน่ายหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อนำเสนอหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ในฐานข้อมูล ให้กับคณะต่างๆ โดยจะมีการสอนการค้นหาค้นหาหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาที่เปิดสอน และสอนวิธีการเลือกหนังสือที่สนใจในระบบเสนอชื่อผ่าน Google Sheet ซึ่งให้ความสะดวกในการเข้าดูรายชื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์มากยิ่งขึ้น โดยในปี 2561 นี้ ได้พิจารณาคัดเลือก 2 บริษัท คือ บริษัท บุ๊คเน็ต จำกัด และ สำนักพิมพ์ GALE, Cengage Learning (ประเทศไทย) จำกัด เป็นผู้นำเสนอรายชื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์
- 2. ติดต่อประสานงานไปยังคณะต่างๆ เพื่อนำเสนอกิจกรรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตรงใจให้คุณเลือก: E-BOOK FOR YOU ซึ่งเป็นการนำเสนอรายชื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ ให้กับคณาจารย์ นักวิจัย และบุคลากร ให้เข้าร่วมพิจารณาคัดเลือกหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ โดยในปี 2561 ได้วางแผนที่จะนำเสนอกิจกรรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตรงใจให้คุณเลือก: E-BOOK FOR YOU ให้กับ 6 คณะ คือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร คณะพัฒนาการท่องเที่ยว วิทยาลัยบริหารศาสตร์ วิทยาลัยพลังงานทดแทน รวมทั้งหมด 60 หลักสูตร
- 3. ติดต่อประสานงานกับกลุ่มภารกิจบริการสารสนเทศเพื่อจัดเตรียมการนำเสนอบริการต่างๆ ให้กับคณะ โดยเน้นสารสนเทศให้ตรงตามสาขาวิชาและหลักสูตรของคณะนั้นๆ
- 4. ดำเนินกิจกรรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตรงใจให้คุณเลือก: E-BOOK FOR YOU จำนวน 2 ครั้ง ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2561 นำเสนอโดย สำนักพิมพ์ GALE, Cengage Learning (ประเทศไทย) จำกัด มีคณะที่เข้าร่วมกิจกรรมคือ คณะวิทยาศาสตร์ คณะบริหารธุรกิจ และคณะศิลปศาสตร์ ครั้งที่ 2 นำเสนอโดยบริษัท บุ๊คเน็ต จำกัด เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2561 มีคณะที่เข้าร่วมกิจกรรมคือ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ และการออกแบบสิ่งแวดล้อม และคณะพัฒนาการท่องเที่ยว

ผลการศึกษา อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการจัดกิจกรรมทั้ง 2 ครั้ง มีอาจารย์เข้าร่วมกิจกรรมทั้งหมด จำนวน 26 คน แบ่งเป็น คณะวิทยาศาสตร์ 3 คน คณะบริหารธุรกิจ 3 คน คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม 11 คน คณะพัฒนาการท่องเที่ยว 6 คน และคณะศิลปศาสตร์ 3 คน อาจารย์ได้เสนอรายชื่อ E-BOOK ทั้งหมด จำนวน 215 รายชื่อ รวมเป็นเงิน 1,852,856.40 บาท (หนึ่งล้านแปดแสนห้าหมื่นสองพันแปดร้อยห้าสิบบาทสี่สตางค์) ตามรายละเอียด ดังนี้

คณะ	จำนวนรายชื่อ	จำนวนเงิน (บาท)	ร้อยละ
คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร	117	1,031,906.63	54.67
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์และการออกแบบสิ่งแวดล้อม	38	321,607.20	17.76
คณะสัตวศาสตร์และเทคโนโลยี	28	108,351.17	13.08
คณะผลิตกรรมการเกษตร	15	223,726.60	7.01
คณะวิทยาศาสตร์	13	144,769.00	6.07
วิทยาลัยบริหารศาสตร์	2	10,800.00	0.93
คณะศิลปศาสตร์	1	11,695.80	0.47
รวม	214	1,852,856.40	100

จากการสรุปผลการเสนอชื่อ พบว่า การคัดเลือก E-BOOK เพื่อการเสนอชื่อของอาจารย์ ในปีนี้ ส่วนมากเป็นอาจารย์ในคณะที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งอาจเป็นเพราะการประชาสัมพันธ์ผ่านระบบ E-DOC ที่ส่งถึงตัวบุคคล การประชาสัมพันธ์ผ่านเว็บไซต์สำนักหอสมุด และ FACEBOOK ของสำนักหอสมุด รวมถึงวิธีการในการคัดเลือกที่สะดวกมากขึ้น อาจมีผลทำให้อาจารย์เข้าถึงการคัดเลือก E-BOOK ได้สะดวกและง่ายขึ้น แต่เนื่องจากงบประมาณในปี 2561 มีจำนวนจำกัด จึงไม่สามารถจัดซื้อ E-BOOK ให้ได้ทั้งหมด ซึ่งสามารถจัดซื้อได้เพียง 81 รายชื่อ เป็นเงิน 675,129.95 บาท (หกแสนเจ็ดหมื่นห้าพันหนึ่งร้อยยี่สิบเก้าบาทเก้าสิบห้าสตางค์) โดยขอความร่วมมือกับอาจารย์ให้ช่วยคัดเลือกรายชื่อที่ต้องการใช้มากที่สุดก่อน สำหรับรายการที่เหลือจะพิจารณาจัดซื้อให้ในงบต่อไป

วิธีการเสนอรายชื่อ E-BOOK เพื่อพิจารณาเสนอชื่อ

การปฏิบัติ	เอกสารประกอบ								
อาจารย์ นักวิจัย และบุคลากร เข้าเว็บไซต์ สำนักหอสมุด https://library.mju.ac.th/pr/?p=8643	<p>เชิญชวนพิจารณาคัดเลือก E-Book</p> <p>ขอความร่วมมือจากอาจารย์ ช่วยพิจารณาคัดเลือก e-book ที่ตรงกับความต้องการ และขอเสนอชื่อในการศึกษาค้นคว้า 555 ปรกถรรเรณ กรส สอน ๓๓๓๓๓๓๓๓ link ๓๓๓๓๓๓๓๓</p> <p>** เนื่องจากเป็นไฟล์ออนไลน์ และอัปเดตแบบ real time ซึ่งจะมีการบันทึกโดยอัตโนมัติ จึงขอความร่วมมือไปยังอาจารย์ทุกท่าน ขออย่าได้มีการแก้ไข ลบ เพิ่มเติมข้อมูลใด ๆ เพื่อให้ข้อมูลรายการที่ตนเองเสนอชื่อ ปรากฏเป็น (column : Professor)</p> <p>สำนักพิมพ์ Gale ได้ให้บริการสนับสนุนการดำเนินงานของสำนักหอสมุดแม่โจ้ (PULINET) โดยมีความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (ภายในวันที่ 31 สิงหาคม 2561)</p>								
อาจารย์ นักวิจัย และบุคลากร พิจารณาคัดเลือกหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ที่ต้องการ โดยสามารถ กรองข้อมูลการแสดงผลตามสาขาที่ จัดกลุ่มไว้ให้ หากต้องการเสนอชื่อ รายชื่อใด ให้พิมพ์ชื่อตนเองลงในช่อง Professor ช่องท้ายสุดของรายชื่อนั้นๆ	<p>EBook-newbookKnockKnock</p> <p>File Edit View Insert Format Data Tools Addons Help Last edit was made on...</p> <table border="1"><thead><tr><th>Author</th><th>Title</th><th>Year</th><th>Professor's name</th></tr></thead><tbody><tr><td>...</td><td>...</td><td>...</td><td>...</td></tr></tbody></table>	Author	Title	Year	Professor's name
Author	Title	Year	Professor's name						
...						
บรรณารักษ์ฝ่ายจัดซื้อ ตรวจสอบ รายชื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ที่เสนอชื่อ เพื่อดำเนินการพิจารณาการจัดซื้อ และแจ้งผลการพิจารณาการจัดซื้อ ทาง e-mail หรือ e-Doc	<p>เอกสารรายการ (e-Document) รายการเอกสาร</p> <table border="1"><thead><tr><th>Author</th><th>Title</th><th>Year</th><th>Professor's name</th></tr></thead><tbody><tr><td>...</td><td>...</td><td>...</td><td>...</td></tr></tbody></table>	Author	Title	Year	Professor's name
Author	Title	Year	Professor's name						
...						

ข้อเสนอแนะต่างๆ

- 1. ดีมาก
- 2. อยากได้ material ที่สอดคล้องกับหนังสือครบ
- 3. เอกสารเยอะเกินไป ควรจัดทำเป็นแพคเกจในระบบออนไลน์
- 4. ความมีประชาสัมพันธ์ล่วงหน้า เพราะเพิ่งทราบตอนเช้า
- 5. อยากให้ตัวแทนนักศึกษาแต่ละสาขาเข้าด้วย
- 6. จัดซื้อจัดหามาตามความต้องการที่คณาจารย์ได้แจ้งไปให้ครบ หากไม่พอควรหาเพิ่ม
- 7. รายละเอียดการเข้าใช้งานที่ง่าย สะดวก รวดเร็ว
- 8. อยากให้สนับสนุนในทุกรายการที่ได้เลือกไปให้ห้องสมุด และแจ้งผลการดำเนินการให้ทราบในแต่ละบุคคลหรือคณะจะดีมาก

การนำไปใช้ประโยชน์ในงานห้องสมุด

จากการจัดกิจกรรม หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ตรงใจให้คุณเลือก: E-BOOK FOR YOU ทำให้สามารถจัดซื้อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์ได้ตรงตามหลักสูตรที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัย โดยการจัดกิจกรรมครั้งนี้ ได้ไปนำเสนอให้อาจารย์ถึงคณะ ทั้งหมด 5 คณะ ดังที่กล่าวข้างต้น ซึ่งในแต่ละคณะมีอาจารย์ประจำหลักสูตรต่างๆ เข้าร่วมกิจกรรมและคัดเลือก E-BOOK เข้าห้องสมุด แต่ทั้งนี้ เนื่องจากบางคณะที่ไปนำเสนอกิจกรรมไม่ได้ร่วมเสนอรายชื่อ E-BOOK จึงมีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ในการประชาสัมพันธ์เพื่อให้เข้าถึงอาจารย์ทุกหลักสูตร โดยการส่งจดหมายเวียนอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นรายบุคคล ทำให้มีอาจารย์ประจำหลักสูตรจากคณะอื่นๆ ที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรม ได้มีโอกาสร่วมเสนอรายชื่อเข้ามาเพิ่มเติม ทำให้มีอาจารย์ร่วมเสนอรายชื่อหนังสืออิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากขึ้น และครอบคลุมหลากหลายหลักสูตร